

มาตรการปราบปรามยาเสพติด : ศึกษากรณีการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐ
มีให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นายวรพงศ์ เล็กสกุลชัย

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-17-6664-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DRUGS-SUPPRESSION MEASURES : A STUDY OF THE PREVENTION OF GOVERNMENT OFFICIALS
FROM GETTING INVOLVED WITH DRUGS

MR. WORAPHONG LEKSAKULCHAI

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-17-6664-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

มาตรการปราบปรามยาเสพติด : ศึกษากฎหมายป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

โดย

นายวรพงศ์ เล็กสกุลชัย

สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)

อาจารย์ อรรณพ ลิขิตจิตตะ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธิติพันธ์ุ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ไชยยศ เหมะรัชตะ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)
(อาจารย์ อรรณพ ลิขิตจิตตะ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ มัทยา จิตติรัตน์)

..... กรรมการ
(พล.ต.ท.ดร. วัชรพล ประสารราชกิจ)

วรวงศ์ เล็กสกุลชัย : มาตรการปราบปรามยาเสพติด : ศึกษากรณีการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด. (DRUGS-SUPPRESSION MEASURES : A STUDY OF THE PREVENTION OF GOVERNMENT OFFICIALS FROM GETTING INVOLVED WITH DRUGS)
 อ. ที่ปรึกษา : รศ. วีระพงษ์ บุญโญภาส, อ. ที่ปรึกษาร่วม : อ. อรรถพล ลิขิตจิตตะ , 158 หน้า. ISBN 974-17-6664-5.

เนื่องจากในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีอัตราที่สูงขึ้น โดยอาศัยโอกาสที่ตนเป็นผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ทางรัฐ มีคนให้ความเคารพ ยำเกรง และมีอิทธิพล เป็นปัจจัยสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้โดยง่าย โดยมักเข้าไปเกี่ยวข้องในลักษณะของผู้ที่อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดในรูปแบบขององค์กรอาชญากรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติด จึงเป็นการยากที่จะนำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐมาลงโทษตามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด รัฐบาลจึงได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นมาตรการทางอ้อมในการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

จากการวิจัยพบว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ. 2542 นั้นไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากปัญหาในเรื่องของการรับฟังพยานหลักฐาน และการดำเนินการที่ซ้ำซ้อน ขาดองค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ประกอบกับการใช้ระยะเวลาที่เนิ่นนาน ทำให้ไม่สามารถลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้

ผลการวิจัย สรุปว่าควรกำหนดหลักการในการแสวงหาพยานหลักฐาน และการรับฟังพยานหลักฐาน ประกอบกับการสร้างหลักการในการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภาควิชา นิติศาสตร์..... ลายมือชื่อนิติศ.....
 สาขาวิชา..... นิติศาสตร์..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา.....2547..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

XXXXXXXXXXX : MAJOR LAW

KEY WORD: DRUGS / GOVERNMENT OFFICIALS / PREVENTION

WORAPHONG LEKSAKULCHAI : DRUGS-SUPPRESSION MEASURES : A STUDY OF THE PREVENTION OF GOVERNMENT OFFICIALS FROM GETTING INVOLVED WITH DRUGS. THESIS ADVISOR : ASSO PROF. VIRAPHONG BOONYOBHAS, THESIS COADVISOR : ANNOP LIKHITJITTHA, 158 pp. ISBN 974-17-6664-5.

Recently, the rate of government officials involving with drugs is increasing, due to the use of opportunity as government authority, that usually gaining respect from and having influence over people, as a supporting factor in getting involved with drugs. The connection to drugs of government officials is largely in the form of hidden criminal organization related to drugs; so that it is difficult to apply penalty to government officials on the ground of wrongful act concerning drugs. As a result, the government has issued the Regulations of the Office of Prime Minister Concerning the Prevention of Government Officials from Getting Involved with Drugs B.E. 2542 in order to be the indirect measures to execute government officials who getting involved with drugs.

According to the research, it is found that the order of the Regulations of the Office of Prime Minister Concerning the Prevention of Government Officials from Getting Involved with Drugs B.E. 2542 is not adequately effective. This is resulted from the difficulties in admitting evidence, the redundancy of proceeding and the lack of organization being in charge of examining the exercise of government powers, as well as the time-consuming process; so that, it is incapable to apply penalty to government officials who getting involved with drugs.

The result of the research concludes that it is appropriate to set the guidelines for searching for evidence and admitting evidence, including the rules in examining the exercise of government powers in order to prevent and suppress government officials from getting involved with drugs.

Department.....LAW.....Student's signature..... *W. Leksakulchai*

Field of study.....LAW.....Advisor's signature..... *V. Boonyobhas*

Academic year2004..... Co-advisor's signature..... *A. Likhitjitt*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ผู้เขียนต้องขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อท่าน ศาสตราจารย์ ไชยยศ เหมะรัชตะ ที่กรุณาให้เกิดริรับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ท่าน รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส และท่านอาจารย์ อรรถพร ลิขิตจิตตะ ที่ยินดีรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้ให้ชี้แนะความคิด ให้ความรู้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล และแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ มัทยา จิตศิริรัตน์ และท่าน พล.ต.ท.ดร. วัชรพล ประสารราชกิจ ที่สละเวลาอันมีค่ารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส. และกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดที่ได้ให้คำแนะนำและเอื้อเฟื้อข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และขอบคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจทุกๆ ท่าน ที่อยู่เบื้องหลังการศึกษาดลอดมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการศึกษาบ้าง ผู้เขียนขอมอบเป็นกตเวทิต์แก่ บิดา มารดา และครูบาอาจารย์ทุกท่าน

นายวรพงศ์ เล็กสกุลชัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ช-ญ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 สมมุติฐาน.....	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
1.6 วิธีการศึกษาวิจัย.....	7
บทที่ 2 ความหมายและลักษณะความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด.....	8
2.1 สถานการณ์การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในประเทศไทย.....	8
2.2 ความหมายและประเภทของยาเสพติด.....	11
2.2.1 ความหมายของยาเสพติด.....	12
2.2.2 ประเภทของยาเสพติด.....	14
2.3 ลักษณะความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติด.....	18
2.3.1 สาเหตุของการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด.....	18
2.3.2 ลักษณะอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด.....	20
2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด.....	24
2.4.1 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519.....	25
2.4.2 พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522.....	26

	หน้า
2.4.3 พระราชบัญญัติวัตถุประสงค์ที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.2518.....	29
2.4.4 พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ.2533.....	30
2.4.5 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534.....	30
บทที่ 3 มาตรการในการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	33
3.1 สภาพปัญหาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	33
3.2 มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของประเทศไทย.....	47
3.2.1 มาตรการลงโทษทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	47
3.2.1.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.2542.....	56
3.2.1.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	66
3.2.1.3 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 มาตรา 13(10).....	67
3.2.1.4 คำสั่งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด แห่งชาติที่ 5/2546.....	68
3.2.2 มาตรการลงโทษทางอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	70
3.2.2.1 ประมวลกฎหมายอาญา.....	71
3.2.2.2 กฎหมายพิเศษที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	76
3.2.3 มาตรการลงโทษทางทรัพย์สินกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	83
3.2.3.1 ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534.....	83

3.2.3.2 ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. 2542.....	84
3.2.4 มาตรการลงโทษทางภาษีอากรกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	88
3.3 มาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในต่างประเทศ.....	89
3.3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	89
3.3.2 ประเทศอังกฤษ.....	97
3.3.3 ประเทศออสเตรเลีย.....	98
บทที่ 4 บทวิเคราะห์กฎหมายและมาตรการบังคับใช้ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	100
4.1 มาตรการลงโทษทางอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	101
4.2 มาตรการพิเศษทางอาญาตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534.....	102
4.3 มาตรการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. 2542.....	109
4.4 มาตรการลงโทษทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	111
4.4.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐ มิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.2542.....	111
4.4.2 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 มาตรา 13(10).....	134
4.4.3 คำตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด แห่งชาติที่ 5/2546.....	135
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	137
5.1 บทสรุป.....	137
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	143

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	147
ภาคผนวก.....	153
ก. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐ มิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.2542.....	154
ข. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐ มิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544.....	157
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	158

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ตารางแสดงผลการดำเนินการของต้นสังกัดต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	43
---	----

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิขั้นตอนการดำเนินการตามข้อ 13 ถึง ข้อ 18 ของระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.2542.....	125
แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิขั้นตอนการดำเนินการตามข้อ 19 ถึง ข้อ 24 ของระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.2542.....	128

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย